INTERVIEW MAARTEN VANSTEENKISTE · GEDRAGSPSYCHOLOOG EN EXTERNE EXPERT CELEVAL

'Elke opvoeder weet dat je de teugels niet zomaar kunt vieren'

Veerle Beel

Donderdag 24 september 2020 om 3.25 uur

In Brussel mag je vanaf 1 oktober weer zonder mondmasker de straat op. Bepaalde versoepelingen begrijpt Vansteenkiste. 'Maar het was niet onze bedoeling om zomaar meer vrijheid te geven.' Dieter Telemans Maatregelen versoepelen zonder duidelijk te maken onder welke omstandigheden ze opnieuw strenger worden, is vragen om chaos, zegt gedragspsycholoog Maarten Vansteenkiste (U Gent). 'Binnen Celeval was er nochtans een consensus over een kleurencode die perspectief biedt.'

Bent u blij dat de Nationale Veiligheidsraad enkele maatregelen versoepeld heeft?

'Bepaalde versoepelingen zijn te begrijpen, dat de algemene mondmaskerplicht op straat wordt afgevoerd, bijvoorbeeld. Mondmaskers zijn zinvol op drukke plaatsen waar veel mensen bijeenkomen en op het openbaar vervoer, in winkels en in de cinema. Als een kortere quarantaine virologisch aanvaardbaar is – niet mijn specialiteit – juich ik die ook toe, omdat meer mensen die zullen naleven.'

'We weten dat versoepelingen de motivatie verhogen. Maar wat ontbreekt, is het perspectief. Daarover ben ik erg ontgoocheld. Mensen weten niet hoe ernstig de situatie vandaag is en wanneer er naar een strenger niveau wordt geschakeld. Zal dat volgende week zijn of de week erna? Dit schept alleen maar meer verwarring.'

Premier Wilmès (MR) kondigde een barometer aan met kleurencodes, maar zegt dat die nog niet klaar is.

Brecht Van Maele

'In het adviesorgaan Celeval hebben we daarover nochtans wél een consensus gevonden. Het systeem ligt klaar. Ik weet niet wat er binnen de Veiligheidsraad is misgelopen. Het is in ieder geval een enorme gemiste kans. Zonder dat kader zal de bezorgdheid bij veel mensen groeien. Logisch, als je meer autonomie geeft, zonder enige structuur, ontstaat er chaos. Dat weet elke opvoeder: de teugels vieren zonder aan te geven waar de grens ligt, is om problemen vragen.'

'Vanuit de expertengroep psychologie en corona vragen we al sinds april om zo'n systeem met kleurencodes. Het is niet iets dat nu pas uit de lucht komt vallen. In andere landen, zoals Ierland, hebben ze daar mooie, visuele kaarten bij gemaakt, waarop je meteen kunt zien wat mag en niet mag in welke fase. Dan hoef je niet zo'n ellenlang betoog te houden waarin je de maatregelen een voor een opsomt.'

Vond u de speech van de premier niet wervend genoeg?

'Ik vond het goed dat ze erkent dat sociale contacten zeer belangrijk zijn voor ieder van ons, en dat we iedereen mogen zien die we willen, zolang we afstand houden en mondmaskers dragen als dat niet kan. De premier heeft zich empathisch opgesteld. Ze heeft ook verwezen naar de grote groep van kwetsbare mensen in onze bevolking, voor wie we met z'n allen voorzichtig en waakzaam moeten blijven. Maar ik vrees dat het toch te veel overkwam als herhaling. Je kunt tegen een kind tien keer zeggen dat het zich moet gedragen, maar de tiende keer zal er toch wat meer aan vast moeten hangen, of het luistert niet meer.'

Kunt u een voorbeeld geven van het verschil dat de kleurencodes zouden maken?

'De bubbel van vijf wordt vervangen door een individueel recht om met vijf mensen nauwer contact te hebben. Met hen mag je knuffelen of een pint pakken of samen op restaurant gaan. Het klopt dat onze vrijheid en ook - onze verbondenheid met elkaar onder druk stonden, maar het was niet onze bedoeling om zomaar meer vrijheid te geven. Het aantal moet afhankelijk worden gemaakt van het risiconiveau. Als we morgen naar een strenger - niveau overschakelen, mogen we met een beperkter aantal mensen zo nauw contact hebben, en op het strengste niveau wordt dat herleid tot het strikte minimum.'